

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПЕРЕДПОСІВНОГО ПРОТРУЄННЯ НАСІННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В УМОВАХ ДОСЛІДНОГО ПОЛЯ ПДАТУ

*Янюк І.А., студент 3-го курсу спеціальності 6.090101 «Агрономія»
навчально-наукового інституту агротехнологій і
природокористування ПДАТУ
Науковий керівник: кандидат с.-г. наук, доцент Танасов С.С.
Кафедра екології і захисту рослин.*

В останні роки питання захисту сільськогосподарських рослин в системі вирощування культур висувуються на передній план і є особливо актуальними, оскільки рівень розвитку патогенної мікрофлори в ґрунті і на насіннєвому матеріалі досяг критичного значення. У насіннєвому фонді більшості господарств практично відсутній здоровий матеріал, майже кожна партія насіння в тій чи іншій мірі заражена різними патогенними мікроорганізмами [1]. Дана ситуація посилюється з року в рік, так як не дотримуються основні елементи технології вирощування культур.

Основою сільськогосподарського виробництва в усі часи були й залишаються сівозміни, побудовані за принципом науково-обґрунтованого чергування культур з урахуванням якості попередника, що дозволяло з мінімальними витратами на захисні заходи отримувати здоровий посівний матеріал і високі врожаї продовольчого зерна. В даний час в структурі сівозмін господарств переважають культури однієї групи - зернові, які мають спільних збудників хвороб і однаковий цикл розвитку. Це призвело до інтенсивного розвитку кореневих гнилей, борошнистої роси, іржастих захворювань, снігової плісняви і т.д. Збиток, що заподіюється сільському господарству патогенними мікроорганізмами, зростає з року в рік, односторонній підхід у вирішенні даного питання не призводить до позитивних результатів [2].

У системі захисту рослин, як правило, використовується лише хімічний метод, застосування якого повною мірою не вирішує проблему, загальний рівень інфікованості залишається високим і наростає з року в рік [3]. Перспективним напрямом вирішення проблеми захисту культур є біометод, зокрема використання біопрепаратів.

З урахуванням цього, метою представленої роботи є вивчення можливості спільного застосування хімічної фунгіциду (ламардор) з біопрепаратами для зменшення пестицидного навантаження на насіння пшениці без зниження захисного ефекту і врожайності культури.

Дослідження проводили на дослідному полі Подільського державного аграрно-технічного університету. Завдання дослідження включали вивчення впливу хімічного препарату Ламардор і його суміші з біопрепаратами на ріст, розвиток і урожайність озимої пшениці.

Для виконання поставлених завдань закладено польовий дослід за схемою: 1. Контроль (без обробки); 2. Ламардор, 0,15 л/т; 3. Ламардор,

0,075 л/т; 4. Ламардор, 0,075 л/т + Агат 25К, 40 мл/т; 5. Ламардор, 0,075 л/т + Планриз, 0,5 л / т.

Площа ділянки 10 м², повторність чотириразова, розміщення рендомізоване. Сівба проведена насінням сорту Вдала сівалкою СН-16, норма висіву - 5 млн. схожих насінин на 1 гектар, глибина заробки насіння - близько 2 см, термін сівби - 25 вересня.

Досліджувані препарати, не зробили помітного впливу на темпи розвитку озимої пшениці, проте істотно вплинули на польову схожість, один з найважливіших чинників зростання врожайності. На контролі (без обробки насіння) польова схожість становила 78%. Приблизно на цьому ж рівні була польова схожість насіння, обробленого баковими сумішами фунгіциду з біопрепаратами. У той час як використання Ламардору в половинній нормі (0,075 л/т) і без з'єднання з біопрепаратами вело до зниження польової схожості до 69%, що на 9% нижче, ніж на контролі.

Облік ураженості пшениці кореневими гнилями було проведено в період воскової стиглості. Найбільше поширення хвороби отримано на контрольному варіанті, на цьому ж рівні було ураження органів рослин пшениці при протруєнні насіння Ламардором у половинній нормі витрати (0,075 л/т).

Значне зниження ураження пшениці кореневими гнилями відзначено при використанні бакових сумішей Ламардора з Агатом 25К або Ламардора з Планризом.

Досліджувані препарати не мали специфічних відмінностей щодо захисту окремих органів рослин. За всіма варіантами картина ураження органів рослин дуже схожа. Сильніше інших пошкоджена первинна коренева система пшениці, потім колеоптиле і вторинна коренева система. Основа стебла у сорту Вдала уражена в меншій мірі, ніж інші органи.

Обробка насіння Ламардором з нормою витрати 0,15 л /т дозволила отримати 42,8 ц / га, а його сумішню з агатом 25К – 43,9 ц/га, тобто прибавка до контролю склала 3,1 і 4,2 ц/га, відповідно. Зниження врожайності пшениці відзначено тільки на варіанті, де насіння були оброблені сумішню дивіденду з планриз (17,2 ц / га), але цей результат знаходиться в межах помилки досліду .

Таблиця 1

Вплив протруйників на врожайність пшениці сорту Вдала, 2011 рік

Варіант	Повторення				Середня урожайність, ц/га
	I	II	III	IV	
Контроль	38,1	40,1	39,3	41,2	39,7
Ламардор, 0,15 л/т	43,2	44,6	41,7	41,8	42,8
Ламардор, 0,075 л/т	42,3	41,8	40,1	39,6	40,9
Ламардор, 0,075 л/т + Планриз, 0,5 л/т	43,2	40,9	48,2	41,2	43,4
Ламардор, 0,075 л/т + Агат 25К, 40 мл	47,1	40,3	43,6	44,6	43,9
НІР ₀₅					2,9

У підсумку максимальний економічний ефект був отриманий від використання Ламардору з рекомендованою нормою витрати і його суміші з Агатом 25К.

Література.

1. Ковалишина Г.М. Захист посівів озимої пшениці від шкідливих організмів як важлива складова технологій її вирощування // Агроном, 2003.-№1.-С 36-38.

2. Кулагин В. О. Для оздоровлення семян пшеницы / В. О. Кулагин, М. Т. Егорычева, П.И Кудашкин // Защита и карантин растений. - 2011. - № 2. - С. 23.

3. Піковський М., Кирик М. Кореневі гнилі пшениці озимої // Пропозиція. – 2011. - №11. – С.32.